

Intreden van zuiver financiële schade in een lidstaat is op zich geen grond voor bevoegdheid van de gerechten van die staat

Als algemene regel zijn de gerechten bevoegd van de lidstaat op het grondgebied waarvan de verweerder zijn woonplaats heeft

Universal Music is een in Nederland gevestigde platenmaatschappij die onderdeel is van Universal Music Group. In de loop van 1998 heeft zij de Tsjechische platenmaatschappij B&M gekocht. De overeenkomsten behelsden de verkoop en levering van 70 % van de aandelen in B&M en tevens een optie op de resterende 30 % van de aandelen.

De optieovereenkomst voor de resterende aandelen is opgesteld door een Tsjechisch advocatenkantoor in Tsjechië. Meerdere versies van deze overeenkomst zijn uitgewisseld tussen dat advocatenkantoor, de juridische dienst van Universal Music Group en de aandeelhouders van B&M. In dat kader is een door de juridische dienst van Universal Music Group voorgestelde tekstwijziging door een medewerker van het betrokken advocatenkantoor niet geheel overgenomen. Dat heeft geleid tot een verviervoudiging van de verkoopprijs ten opzichte van de aanvankelijk beoogde verkoopprijs, een verkoopprijs die vervolgens moest worden vermenigvuldigd met het aantal aandeelhouders.

Het geschil tussen Universal Music en de aandeelhouders van B&M is voorgelegd aan een arbitragecommissie in Tsjechië en in 2005 hebben partijen een vaststellingsovereenkomst gesloten.

Universal Music heeft de advocaten gedagvaard voor de Nederlandse gerechten en aangevoerd dat zij de schade heeft geleden in Baarn (Nederland). In dat verband beroept zij zich op een Europese verordening die onder meer bepaalt welke gerechten bevoegd zijn in burgerlijke en handelszaken binnen de Europese Unie.¹

De Hoge Raad der Nederlanden, waarbij beroep in cassatie is ingesteld, stelt vragen aan het Hof van Justitie over de uitlegging van deze Europese verordening. Hij wenst met name te vernemen of Nederland in dit geval kan worden beschouwd als de „plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan” in de zin van de verordening, zodat de Nederlandse gerechten bevoegd zouden zijn.

In zijn arrest van vandaag herinnert het Hof er om te beginnen aan dat de betrokken verordening als algemene regel bevoegdheid verleent aan de gerechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan de verweerder woonplaats heeft. De verordening kent ook een aantal bijzondere bevoegdheden, waaronder de bevoegdheid van de gerechten van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan, maar enkel als afwijking van deze algemene regel. Deze bijzonderebevoegdheidsregel moet dus autonoom en strikt worden uitgelegd.

Het Hof stelt vast dat de onderhandelingen over de betrokken overeenkomst in casu in Tsjechië hebben plaatsgevonden en de overeenkomst daar is ondertekend. De rechten en verplichtingen

¹ Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2001, L 12, blz. 1).

van partijen zijn in deze lidstaat bepaald, met inbegrip van de verplichting voor Universal Music om voor de 30 % resterende aandelen een hoger bedrag te betalen dan aanvankelijk beoogd. Deze verbintenis uit overeenkomst, die de partijen bij de overeenkomst niet in het leven hadden willen roepen, is in Tsjechië ontstaan. De schade voor Universal Music die het gevolg is van het verschil tussen de beoogde verkoopprijs en de verkoopprijs in die overeenkomst, is zeker geworden bij de vaststellingsovereenkomst die partijen hebben gesloten voor de arbitragecommissie in Tsjechië. Sindsdien drukt de betalingsverplichting onherroepelijk op het vermogen van Universal Music.

Het Hof komt tot de slotsom dat het verlies van vermogensbestanddelen heeft plaatsgevonden in Tsjechië, want daar is de schade ingetreden. De enkele omstandigheid dat Universal Music het schikkingsbedrag heeft voldaan door overmaking vanaf een bankrekening die zij aanhield in Nederland, kan aan deze conclusie niet afdoen.

Het Hof oordeelt dat zuiver financiële schade die rechtstreeks intreedt op de bankrekening van de verzoeker, zonder bijkomende omstandigheden, niet kan worden aangemerkt als een relevant aanknopingspunt in de zin van de verordening.

In dat verband merkt het Hof tevens op dat niet is uitgesloten dat een vennootschap als Universal Music de keuze had tussen meerdere bankrekeningen ten laste waarvan zij het schikkingsbedrag had kunnen voldoen. De plaats waar deze rekening wordt aangehouden, vormt dus niet noodzakelijkerwijs een betrouwbaar aanknopingspunt.

Uitsluitend in de situatie waarin de andere bijzondere omstandigheden van de zaak er eveneens toe bijdragen bevoegdheid toe te kennen aan het gerecht van de plaats waar zuiver financiële schade is ingetreden, zou dergelijke schade dus kunnen rechtvaardigen dat de verzoeker zijn zaak bij dit gerecht aanbrengt.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170